

ЦИТ: ua117-006

DOI: 10.21893/2415-7538.2016-05-1-006

УДК 657: 336.778

Яцик Т. В.

ПОРІВНЯННЯ МЕТОДИКИ СКЛАДАННЯ ЗВІТУ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ ЗГІДНО З МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ (IFRS/IAS), СТАНДАРТАМИ U.S. GAAP ТА НП(С)БО

*Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
Київ, вул. Васильківська 90-А, 03022*

Yatsyk T. V.

COMPARISON OF METHODS OF COMPILING THE CASH FLOW STATEMENT IN ACCORDANCE WITH INTERNATIONAL FINANCIAL REPORTING STANDARDS, U.S. GAAP AND NATIONAL ACCOUNTING STANDARDS

*Taras Shevchenko National University of Kyiv,
Kyiv, Vasylkivska 90-A, 03022*

Анотація. У статті наведено порівняльну характеристику методики складання звіту про рух грошових коштів згідно з Міжнародними стандартами фінансової звітності (IFRS / IAS), Системою загальноприйнятих принципів бухгалтерського обліку U.S. GAAP та Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, наведено їх оцінку, визначено переваги та недоліки. Проаналізована мета складання Звіту про грошових коштів та визначено його сутність. Досліджено інформаційне та нормативно-правове забезпечення складання Звіту про рух грошових коштів.

Ключові слова: звіт про рух грошових коштів, грошові потоки, прямий та непрямий методи, Міжнародні стандарти фінансової звітності (IFRS / IAS), Система загальноприйнятих принципів бухгалтерського обліку GAAP.

Abstract. In this article we compare the compiling of cash flow statement in accordance with the International financial reporting standards (IFRS / IAS), US GAAP and National accounting standards of Ukraine, given their assessment, strengths and weaknesses of different methodology were identified. The article considers the purpose of the statement of cash flows, it considers the definition of cash flow statement. The local regulatory support of the compiling of the statement of cash flows was analyzed and researched.

Key words: cash flow statement, cash flows, direct and indirect methods, International Financial Reporting Standards (IFRS/ IAS), Accepted Accounting Principles, GAAP.

Вступ. Бухгалтерський облік в Україні удосконалюється безперервно: активно проводяться стандартизація і гармонізація відповідно до вимог IFRS/IAS, впроваджуються положення Директив ЄС. Це дозволить зменшити ризики для інвесторів та кредиторів, забезпечити прозорість діяльності підприємства на фінансових ринках: в сучасній економічній літературі поняття прозорості використовується у наукових дослідженнях за різними напрямками: від прозорості інформаційного забезпечення до прозорості діяльності суб'єктів

господарювання і прозорості фінансового ринку [2, с. 8; 3, с. 27; 4, с. 29]. Але на сьогодні в обліку і звітності ще наявні певні відмінності, особливо щодо складання Звіту про рух грошових, що і обумовлює актуальність дослідження.

Основний текст. Відповідно до НП(С)БО 1 Звіт про рух грошових коштів відображає надходження і вибуття грошових коштів протягом звітного періоду в результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. При складанні фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності підприємства можуть обрати спосіб складання Звіту про рух грошових коштів за прямим або непрямим методом із застосуванням відповідної форми звіту [1; 5, с. 8-10, 209-225]. Основним джерелом інформації стосовно складання Звіту про рух грошових коштів за Системою загальноприйнятих принципів бухгалтерського обліку США (U.S. GAAP) є Стандарт ASC 230 – «Звіт про рух грошових потоків» [7]. Разом з цим, відповідно до МСФЗ, складання Звіту про рух грошових коштів регулює IAS 7 «Звіт про рух грошових потоків» [8]. З метою своєчасного виконання усіх завдань планування, контролю та надання повної та неупередженої інформації про рух грошових коштів в результаті операційної, інвестиційної та фінансової діяльності, для прийняття рішень необхідно створити ефективну організацію бухгалтерського обліку грошових коштів та їхніх потоків. Загальні відмінності підходів щодо складання звіту про рух грошових коштів наведено у таблиці 1.

Таблиця 1

Порівняльна характеристика GAAP та МСФЗ щодо обліку і звітності грошових коштів та їхніх потоків

Об'єкт дослідження	Основне джерело інформації	
	Система U.S. GAAP	IFRS/ IAS
	U.S. GAAP, ASC 230 «Statement of Cash Flows»	IFRSs, IAS 7, «Statement of Cash Flows»
Визначення сутності грошових коштів та їхніх еквівалентів	До грошових коштів відноситься готівка, депозити до запитання в банках або інших фінансових установах, короткострокові, високоліквідні інвестиції. до складу грошових коштів не включаються: банківські овердрафти, грошові кошти, обмежені у використанні. Зміни в грошових коштах, обмежених у використанні, повинні бути представлені в інвестиційній діяльності.	Грошові кошти складаються з готівки в касі і депозитів до запитання, короткострокових, високоліквідних вкладень. Банківські овердрафти можуть бути включеними до грошових коштів та їх еквівалентів у певних ситуаціях.
Класифікація компонентів господарських операцій у Звіті про рух грошових коштів	Компоненти господарських операцій класифікуються загалом за основними джерелами надходження грошових коштів та за видами діяльності: операційної, інвестиційної або фінансової.	Окремі компоненти однієї господарської операції, класифікуються за видами діяльності: операційної, інвестиційної або фінансової.
Інформація у Звіті про рух грошових коштів від операційної діяльності	Допускається використання як прямого так і непрямого методу. У обох методах, чистий прибуток повинен бути узгоджений (скоригований) з чистим грошовим потоком від операційної діяльності.	Допускається використання як прямого так і непрямого методу. Чистий прибуток повинен бути узгоджений з чистим грошовим потоком від операційної діяльності тільки за використання непрямого методу.

Класифікація у Звіті про рух грошових коштів	Нааявні більш конкретні вказівки на об'єкти, які повинні бути включені до кожної категорії.	Підприємство може самостійно класифікувати деякі елементи за видами діяльності.
Інформація у Звіті про рух грошових коштів від операційної діяльності	Допускається використання як прямого так і непрямого методу. У обох методах, чистий прибуток повинен бути узгоджений (скоригований) з чистим грошовим потоком від операційної діяльності.	Допускається використання як прямого так і непрямого методу. Чистий прибуток повинен бути узгоджений з чистим грошовим потоком від операційної діяльності тільки за використання непрямого методу.
Порівняльні періоди	Інформація щодо порівняння даних періодів не вимагається. Однак, за певних умов вимагається аудиторський звіт про рух грошових коштів протягом трьох попередніх фінансових років.	У звіті повинна бути представлена інформація за два останні роки.
Сфера діяльності	Забезпечує галузеві методичні рекомендації (наприклад, для некомерційних організацій).	Забезпечує загальні принципи класифікації грошових потоків, але не має методичних рекомендацій щодо конкретних галузей економічної діяльності.
Наявність винятків, виключень	Існують певні винятки щодо підготовки і подання Звіту про рух грошових коштів певним колом інвестиційних компаній.	Не має винятків та виключень.
Розкриття грошових потоків, що відносяться до припиненої діяльності	Після застосування ASU 2014-08 – повинні розкривати грошові потоки від припиненої діяльності як від операційної так і від інвестиційної, зокрема від зносу, амортизації, капітальних витрат тощо.	Розкриття грошових потоків від припиненої діяльності повинно відображатися за кожним видом діяльності окремо у звіті про рух грошових коштів чи у примітках до фінансової звітності.
Грошові потоки від інструментів хеджування	Компанія може класифікувати грошові потоки від діяльності з хеджування в тій же категорії, як грошові потоки від об'єкта хеджування за умови, що певні вимоги виконані, і облікова політика розкрита.	Компанії зобов'язані класифікувати грошові потоки від діяльності з хеджування в тій же категорії, як грошові потоки від хеджування.

Джерело: розроблено автором за [7, 8].

Висновки.

За результатами розгляду теоретичних та методичних основ складання Звіту про рух грошових коштів згідно з МСФЗ, стандартами U.S. GAAP та НП(С)БО, їх порівняльної характеристики та аналізу, можна зробити наступні висновки. По-перше, облік грошових коштів достатньо регламентований законодавчими та нормативними актами України, але потребує подальшого удосконалення. По-друге, в Україні має здійснюватися робота з перегляду та вдосконалення розроблених і запроваджених положень бухгалтерського обліку, що є складовою знання бізнесу і бізнес-моделі підприємства та посилює прозорість інформації і діяльності підприємств [6, с.81].

Література:

1. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України 07.02.2013 № 73 (зі змінами і доповненнями)

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

2. Golubnicha G. Disclosing the registration information and maintenance of transparency of activity in the conditions // Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Серія: Економіка. 2010. – № 118. – С. 8-12.

3. Голубнича Г.П. Інформаційне забезпечення прозорості діяльності на ринку страхових послуг // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Економіка. – 2010. – № 120. – С. 27–30.

4. Golubnicha G., Melnik T. Фінансова звітність та первинна документація українських підприємств при застосуванні МСФЗ // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Економіка. - 2013. - № 150. - С. 29-34.

5. Голубничая Г.П., Мельник Т.Г. Звітність підприємства: [навчальний посібник]. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2012. – 563 с.

6. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку. – 3-тє вид., перероб. і доп. / В. Г. Швець. – К.: Знання, 2013. – 535 с.

7. Generally Accepted Accounting Principles, ASC 230 GAAP – Statement of Cash Flows [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.icaew.com/accounting-by-country/us/us-gaap>

8. International accounting standard IAS 7: Statement of cash flows [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.icaew.com/en/library/subject-gateways/accounting-standards/ifrs/ias-07>

Стаття відправлена: 25.02.2017 р

© Яцик Т. В.

ЦИТ: ua117-019

DOI: 10.21893/2415-7538.2016-05-1-019

УДК 657.01

Семенюта А.В.

ГОТОВА ПРОДУКЦІЯ ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЯ ЯК ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІ КАТЕГОРІЇ

Київський національний університет імені Тараса Шевченка,

Економічний факультет,

Київ, вул. Васильківська 90, 03022

Semenyuta A.V.

FINISHED PRODUCTS AND ITS IMPLEMENTATION AS ACCOUNTING AND ANALYTICAL CATEGORIES

Taras Shevchenko National University of Kyiv,

90-a Vasylkivska Str., Kyiv, 03022

Анотація. У статті здійснено огляд та аналіз різноманітних підходів до визначення категорій «готова продукція» та «реалізація готової продукції», сформульовано власне визначення терміну «готова продукція». Розкрито підходи до класифікації готової продукції та визначено основні вимоги, яким повинна відповідати готова продукція. Проаналізовано та визначено роль